

СЪГЛАСУВАНИ ДЕЙСТВИЯ

EEPLIANT3

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ четвърто издание

БРЮКСЕЛ, МАРТ 2024

Енергийно ефективни продукти:

Финансиран от ЕС

Проверка на
реалността

Какво ни казват резултатите от EEPLIANT3?

В това последно издание на нашия бюлетин, отразяваме успешното приключване на проекта [EEPLIANT3 Съгласувани Действия](#) и неговите резултати. Финансиран от Европейския Съюз (ЕС), EEPLIANT3 е още едно свидетелство за отдадеността на ЕС за устойчиво, по-зелено бъдеще.

Съгласуваното действие имаше за цел да помогне за постигането на очакваните икономически и екологични ползи от законодателството за екодизайн и енергийно етикетирание, чрез проверка на енергийните характеристики и съответствието на шест продуктови категории: климатизатори и вентилатори за разхлаждане, битови барабанни сушилни машини, водоподгреватели и резервоари за гореща вода, вентилационни агрегати, осветителни продукти и локални отоплителни топлоизточници, заедно с малък брой телевизори, перални машини и охладители за вино.

Въпреки, че не са статистически представителни, поради базирания на риска подход към избора на продукти, проверките в рамките на проект EEPLIANT3 разкриха обезпокоителни нива на несъответствие при енергийните етикети и изискванията за информация в продуктовете групи. По същия начин, изпитванията за проверка на съответствието, извършени от акредитирани лаборатории, също откриха значителни нива на предполагаемо несъответствие.

Констатациите демонстрират способността на европейските органи за надзор на пазара да идентифицират продукти с висока вероятност за несъответствие и също така призовават за промяна на парадигмата в начина, по който икономическите оператори, надзорните органи и регулаторните органи трябва да си сътрудничат за справяне с недостатъците и за подобряване на ситуацията на пазара.

И все пак, въздействието на EEPLIANT3 се простира отвъд обикновеното изпитване и проверки на продукти. Дейностите по проекта за изграждане на капацитет и резултатите от тях, включително нови дигитални инструменти, методи за сътрудничество, насоки и материали за обучение, помогнаха на длъжностните лица за надзор на пазара да изградят знания и опит, да подобрят сътрудничеството си и по този начин да подобрят ефективността и ефикасността на надзора на пазара.

Пътешествието не свършва тук. Усилията продължават на национално ниво от страна на националните органи по надзор на пазара, както и в рамките на новото съгласувано действие EEPLIANT4, съфинансирано от ЕС, което започва този май.

► Watch the EEPLIANT3 movie: https://www.youtube.com/watch?v=I_4EJ4-ZOW8

ВНИМАНИЕ!

This project is funded
by the European Union

vores bureau

Внимание: Резултатите от това действие се основават на проби от продукти, взети от пазарите в участващите страни. Както при повечето дейности за надзор на пазара резултатите представляват, в по-голямата си част, целенасочените усилия, които властите предприемат за идентифициране на подозрителни/несъответстващи продукти. Поради това резултатите не представят статистически валидна картина на цялостната пазарна ситуация за всяка проверена продуктова категория.

РЕЗУЛТАТИТЕ СА НАЛИЧНИ! - Ние извършихме документални и онлайн проверки, включително проверки в [European Product Registry for Energy Labelling - EPREL](#), в допълнение към изпитването за проверка на физическото съответствие на близо 290 модела продукти в шестте продуктови групи, обхванати от изискванията на ЕС за екодизайн и енергийно етикетирание. Ето резултатите.

1. Климатизатори и вентилатори за разхлаждане

96% (110 от 113) от проверените модели не са издържали документалната проверка – т.е. проверките на ЕС Декларация за съответствие (DoC), CE маркировка, енергиен етикет, техническа документация, свързана с енергийния етикет, продуктивния информационен лист, изискванията за екодизайн.

Почти всички (99%, 271 от 274) продукти, проверени в 95 електронни магазина, на търговци на дребно, в цяла Европа, са имали несъответствия. Повече от половината от тях са предприели подходящи коригиращи мерки, след като са били уведомени от надзорните органи.

Изпитванията в лаборатория на 47 сплит и канални климатизатори разкриха **предполагаме процент на несъответствие от 28% (13)** от тези проби. Тези изпитвания разкриха някои забележими разлики в начина, по който продуктите се представиха/функционираха по време на изпитването по съответните стандарти спрямо случаите на употреба в реалния свят. Тези различия трябва да бъдат допълнително оценени.

В отговор на тези констатации участващите надзорни органи започнаха над 100 действия по принудително изпълнение, включително отстраняване на 85 несъответствия, 2 забрани за продажба, 12 изтегляния на продукти и 13 глоби.

2. Битови барабанни сушилни машини

Резултатите от документалните проверки на барабанните сушилни машини са също толкова обезсърчаващи. **97% (101 от 104)** от проверените модели не отговарят на изискванията. Проверките включваха проверка на ЕС Декларация за съответствие (DoC), CE маркировка, енергиен етикет, техническа документация, свързана с енергийния етикет, продуктивния информационен лист, както и изискванията за екодизайн.

Проверката на 94 електронни магазина на пазарите на участващите надзорни органи разкри, че **91% (249) от 279** продукта (т.е. продуктови страници, страници със списъци и страници с кошници/колички за пазаруване), проверени на тези уебсайтове, не отговаряха на изискванията. В 94 случая (34%) енергийният етикет изобщо липсваше.

Всички 30 изпитани модела барабанни сушилни машини отговарят на изискванията за енергийна ефективност. Въпреки това, **12 (40%)** от тези модели се провалиха на единичното изпитване за проверка на съответствието, свързано с други параметри на продукта, например крайно съдържание на влага, консумация на енергия в режими вкл./изкл. Лабораторните изпитвания и последващите действия разкриха, че проверката на задължителното крайно съдържание на влага в изсушения текстил не е изцяло разгледана в Регламент (ЕС) 932/2012. Това вече е отразено в новия [Регламент \(ЕС\) 2023/2533](#) – положителен резултат от проекта.

Последващите действия доведоха до коригиране на 29 несъответствия. Продажбите на един модел бяха забранени, а 15 модела бяха изтеглени от пазара. Освен това, участващите надзорни органи наложиха 9 глоби.

3. Водоподгреватели (електрически, вкл. 'smart', и термпомпи) и резервоари за гореща вода

Документалните проверки за тази продуктова категория показаха, че около **половината (46 от 96)** от проверените модели са имали грешки или пропуски по отношение на ЕС декларацията за съответствие, CE маркировката, информацията за екодизайн и техническите изисквания, енергийния етикет или техническата документация, свързана с етикета. В много от случаите беше установено, че производителят или упълномощеният представител е издал Декларация за съответствие, след като продуктът е бил пуснат на пазара на ЕС.

Участващите надзорни органи, също, извършиха проверка на 81 електронни магазина и на общо 243 продавани продукта. **Всичките 81 електронни магазина не преминаха** първоначалната оценка, от които 51 все още не отговарят на изискванията след втория преглед. Повечето от намерените проблеми са свързани с липсващи енергийни етикети или информационен лист, или проблеми с показването на енергийния етикет.

Когато става въпрос за лабораторни изпитвания, **12 от 26 модела (46%)** не издържах изпитванията. Това включва и 8 тройно изпитани модела.

Тези проверки доведоха до повече от 100 задължителни и доброволни коригиращи мерки. Несъответствията бяха коригирани в 39 от случаите.

Производител прекрати производството на един модел, а в един от случай доставката на модела беше прекратена доброволно.

---

4. Вентилационни агрегати за жилищни помещения (ВАЖ)

Имало е слабо наблюдение на пазара на вентилационни модули преди изпълнението на EEP LIANT3. Резултатите от проекта показват, че този пазар ще изисква постоянно наблюдение през следващите години.

Относно документалните проверки, **43% (61) от 143 модела** не са издържали проверката на задълженията на производителите, свързани с продуктивния информационен лист, класа на специфична консумация на енергия или наличието на инструкции за разглобяване.

Проверката на 101 модела на 51 уебсайта на търговци на дребно разкри висок процент на **несъответствие от 88%**. За отбелязване е, че редица търговци, които бяха направили корекции в резултат на тези проверки, спряха да се съобразяват след първоначалната корекция.

Проби от 30 съмнителни модела са изпратени за изпитване в лаборатория. **17 (57%)** от тези модели не издържаха изпитванията, включително две тройно изпитани двупосочни канални вентилационни агрегати с възстановяване на топлината. Трима от отговорните икономически оператори с разумна аргументация успяха да докажат, че техните ВАЖ биха били в съответствие при различните настройки на изпитване и това беше прието. Всички несъответстващи продукти бяха или изтеглени от пазара, или приведени в съответствие.

---

5. Светлинни източници

Проверките за съответствие на източници на светлина със и без цокъл (т.е. основата на електрическа крушка, действаща като връзка между източника на светлина и захранването) разкриха някои доста тревожни констатации.

187 от 199 (94%) модела не издържаха документалната проверка, включваща проверки на маркировката CE, енергийния етикет, продуктивния информационен лист, информационните изисквания за екодизайн или задължителната информация за продукта на уебсайта на производителя. Несъответствията включват

липсваща, неправилна или непоследователна информация или стойности.

Констатациите от оценката на 83 електронни магазина бяха също толкова разочароващи. **96% (239) от 249 модела**, проверени на тези уебсайтове, не отговаряха на изискванията на ЕС за показване на енергийния етикет и/или информационния лист на продукта. Освен липсващите етикети или информационен лист, бяха идентифицирани проблеми във връзка с размера или цветовете на показаните етикети и коректността или пълнотата на информацията в информационния лист.

Нивото на несъответствие при лабораторните изпитвания беше много високо. **71 от 80 (89%)** източници на светлина не издържаха изпитванията.

Въпреки че е необходим допълнителен анализ на първопричините за тези резултати, част от проблема изглежда е свързан с неясноти в регулацията, които пораждаат различни тълкувания и сложности като тези, свързани с определението за съдържащи продукти¹ и правилната класификация на LED лентите.

Предприетите действия доведоха до 19 забрани за продажба, 26 изтегляния на модели и 16 глоби. Освен това са отстранени 20 идентифицирани несъответствия.

---

6. Локални отоплителни източници

Дейността се фокусира върху електрически (конвенционални и лъчисти), газови и на биомаса локални отоплителни уреди.

Надзорните органи извършиха проверки на общо 135 модела, за да проверят съответствието с изискванията за екодизайн, енергийно етикетиране и техническата документация. **77% (104)** от тези модели са имали една или повече грешки или липсваща информация в декларацията за съответствие, маркировката CE, енергийния етикет, продуктивния информационен лист и/или техническата документация. От 67 продукта, проверени в EPREL, само 8 (12%) са били напълно коректни и пълни.

Оценката на 44 уебсайта на търговци на дребно показва, че **всички (100%)** имат проблеми със съответствието. Основните несъответствия включват липсващи етикети или продуктивния информационен лист, енергийни етикети, поставени далече от цената, неправилен цвят на етикета или нечетлива информация.

---

¹ Регламент (ЕС) 2021/340 дефинира „съставен продукт“ като продукт, който съдържа един или повече светлинни източници, или отделна пусково-регулираща апаратура, или и двете, включително, но не само осветители, които могат да бъдат разглобявани, за да се даде възможност за отделна проверка на съдържащите се в тях светлинни източници, битови уреди, съдържащи светлинни източници, мебели (рафтове, огледала, витрини),

съдържащи светлинни източници. Ако съдържащият се продукт е пуснат на пазара с включен светлинен източник, класът на енергийния етикет на включения светлинен източник трябва да бъде посочен в техническата документация, придружаваща продукта¹ <https://www.seai.ie/home-energy/energy-labelling-and-ecodesign/energy-labelling/Understanding-the-label-on-lightbulbs-and-luminaires.pdf> (достъпни от 19/03/2024).

Резултатите от лабораторните изследвания са положителни. Само **8 (15%) от 52 изпитани модела** бяха установени като несъответстващи след изпитване на един образец - т.е. показващи предполагаемо несъответствие. Една от основните констатации на изпитването беше, че липсата на допустими отклонения при проверка за някои декларираните параметри (напр. топлинна мощност) в регламента затруднява надзорните органи да предприемат действия към несъответствия на декларираните и определените стойности.

Дейността също така разкри празнота в дефинициите за „постоянен запалителен пламък“ и за отоплители на биомаса с открита и закрыта горивна камера, които трябва да бъдат разгледани, както и няколко проблема с методите за изпитване на газови отоплители със закрыта горивна камера.

Над 140 коригиращи мерки бяха предприети от заинтересованите надзорни органи и икономически оператори. Те включват повече от 50 неофициални контакта, 29 предупреждения, 19 предприети действия към несъответствия, 13 забрани за продажба, 18 изтегляния от пазара и 7 глоби.

---

7. Пилотно мини изпитване на TV монитори, перални машини и уреди за съхранение на вино

Като част от работата в рамките на EEPLIANT3 по нови и възникващи предизвикателства пред надзора на пазара, участващите надзорни органи разгледаха 71 модела различни уреди: TV монитори, перални машини, уреди за съхранение на вино, перални със сушилни, фризери за сладолед, съдомиялни машини, домакински и търговски хладилници. Участващите надзорни органи разработиха и използваха пилотна полупроизволна методология за скрининг и избор на образци от модели.

Резултатите от проверките на документите и проверките в EPREL бяха смесени. Над половината от продуктите (**39 от 71, 55%**) имаха несъответствия в техническата документация, но само **8 (11%)** бяха с грешки или не бяха регистрирани в EPREL.

Извършени са лабораторни изпитвания на пет телевизора, шест перални машини и пет уреда за съхранение на вино. И петте уреда за съхранение на вино, две перални машини и три телевизора не издържаха изпитванията. Не беше необходимо тройно изпитване на несъответстващите уреди за съхранение на вино, поради доброволни коригиращи действия, предприети от съответните производители.

ИЗВОДИ

Резултатите от документалните и онлайн проверки от проекта EEPLIANT3 са мрачни като цяло. Повечето от идентифицираните проблеми са често срещани и в шестте фокусни категории продукти (напр. грешки в

декларацията за съответствие, липсващ или грешен енергиен етикет или продуктов информационен лист, липсващи подписи, стойности, формули за изчисление, протоколи от изпитвания, препратки към стандарти или регламенти, нерегистрирани продукти в EPREL или регистрирани с грешки).

Някои от тези проблеми изглежда са причинени от празнота в знанията сред засегнатите икономически оператори. В същото време много проблеми продължават да съществуват въпреки всички предишни, финансирани от ЕС, усилия за надзор на пазара, и национални такива.

Независимо от причината, несъответствието води до много отрицателни ефекти върху потребителите, бизнеса и околната среда. Неизпълнените обещания за енергийна ефективност водят до увеличени разходи за енергия, загуба на доверие на потребителите, нелоялна конкуренция и ненужно отделяне на CO₂, като същевременно ускоряват изчерпването на природните ресурси.

Резултатите от EEPLIANT3 призовават за действие. Засиленото правоприлагане, подобреното регулиране, по-тясното сътрудничество между законодателните органи, надзорните органи и икономическите оператори и по-голямата осведоменост за съществуващите изисквания, са от съществено значение за увеличаване на съответствието с изискванията за екодизайн и енергийно етикетирание.

За тази цел, съгласуваните усилия на проекта за изграждане на капацитет и подобряване на сътрудничеството и споделянето на знания между европейските надзорни органи, митниците на ЕС и индустрията, дадоха значителни резултати и извлечени поуки.

Иновациите отговарят на Регламента: Пет IT инструмента за наблюдение на пазара и Доказване на концепцията

С непрекъснато нарастващия обем продукти, свързани с енергията, които се пускат на пазара на ЕС, използването на IT инструменти е от съществено значение за компенсиране на ограниченията на ресурсите, пред които са изправени много надзорни органи. Оптимизирането на работните потоци за наблюдение на пазара е част от решението.

EEPLIANT3 разработи три IT решения. Водещото IT портфолио на проекта е eepliantCrawler. Уеб роботът е минимален жизнеспособен продукт (MVP) за обхождане на уебсайтове на търговци на дребно и платформи за електронна търговия, които продават TV монитори на два пазара в ЕС - Германия и Ирландия. Инструментът извлича данни и информация, като описания на продукта, спецификации, цени, енергийни етикети, продуктов информационен лист, и помага надзорните органи да откриват по-бързо несъответстващи продукти, като маркират, например, елементи с неправилна или

липсваща информация, енергийни етикети или продуктови информационни листове. Софтуерът също така открива несъответствията в данните между уебсайтовете и записите в EPREL.

SubPort 3.0 е друго софтуерно приложение, разработено от EEPLIANT3, което ще помогне на надзорните органи да автоматизират качването на разследвания на случаи в [Информационната и комуникационна система за Надзор на пазара \(ICSMS\)](#).

[ClickAway](#) е новият уеб център на EEPLIANT3, който дава на надзорните органи на ЕС, достъп до колекция от (в по-голямата си част) източници на инструменти, бази данни и други полезни активи за надзор на пазара по екодизайн и енергийно етикетиране.

В допълнение към разработването на тези инструменти, EEPLIANT3 допринесе за създаването на две IT решения на Органа за устойчива енергия на Ирландия: ELS, система за проверка на енергийно етикетиране и докладване и MSA-CMS, система за управление на случаи, конфигурирана за наблюдение на пазара за екодизайн, енергийно етикетиране и етикетиране на гуми. И двете системи вече са достъпни за разпространение и възпроизвеждане от заинтересовани надзорни органи (имейл info@prosafe.org за повече информация).

Автоматизираната оценка на докладите от лабораторни изпитвания (A proof-of-concept PoC), като част от процеса на проверка на съответствието, беше черешката на тортата. PoC тества пригодността на двете рамки за Изкуствен Интелект (AI): Amazon's Web Services (AWS) и Google Document AI. И двете платформи бяха сметени за подходящи, въпреки някои разлики по отношение на характеристиките и технологичните предимства.

Време е за ретроспекция: Финалното събитие EEPLIANT3

EEPLIANT3 приключи работата си с хибридно финално събитие на 6 и 7 март 2024 г. в Брюксел. На събитието присъстваха представители от надзорните органи, Европейската комисия, асоциации на индустрията, потребителски организации и представители от лаборатории, домакините от [PROSAFE](#).

В допълнение към представянето на резултатите от проверките и изпитванията, събитието включваше демонстрации на живо на много нови инструменти, методи и обучителни материали. Присъстващите участваха и в семинари, за идентифициране на пропуските и предизвикателствата в съществуващата рамка за надзор на пазара и проучване на практически решения.

Съгласуваното действие EEPLIANT4 започва този май.

EEPLIANT4, новото съфинансирано от ЕС съгласувано действие за наблюдение на пазара за екодизайн и

енергийно етикетиране, започва през май 2024 г. Съгласуваното действие ще надгражда наученото и ще продължи работата на EEPLIANT3. 27 Европейски организации ще работят заедно в продължение на 60 месеца по 8 проверки за съответствие на продукти и 4 дейности за изграждане на капацитет, включително обучение, съвместни действия с митниците на ЕС и разработване на IT инструменти.

Категориите продукти в обхвата са: хладилни уреди, гуми, електронни дисплеи, уреди за готвене, прахосмукачки, устройства в режим изключен/мрежови режим на готовност, продукти за отопление и охлаждане и отоплителни уреди на твърдо гориво. Стартовото събитие ще се състои през юни.

Разпространете новината и следете за актуализации относно напредъка и откритията.

***

Контакти: [Ioana Sandu](mailto:Ioana.Sandu@prosafe.org), Executive Director, PROSAFE, Avenue des Arts 41, 1040 Brussels (Belgium) +32 2 757 9336 / info@prosafe.org
www.eepliant.eu / www.prosafe.org
X: [@PROSAFE_ORG](#), [@EEPLIANT](#)

Лидер на проекта: [Bram Verckens](#), Head of Department, FPS Economy, Directorate of General Energy, Infrastructure and Controls, Brussels (Belgium)

Относно EEPLIANT3

Тази информация е предоставена от PROSAFE и 29-те организации, представляващи 21 държави от ЕС/ЕИП в EEPLIANT3: Австрия, Белгия, България, Хърватия, Кипър, Чехия, Дания, Франция, Германия, Ирландия, Италия, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Холандия, Португалия, Словения, Испания, Швеция и Турция. EEPLIANT3 се координира от PROSAFE, с подкрепата на Австрийската енергийна агенция (AEA) и бюро Vores (vb).

PROSAFE обединява служителите по надзор на пазара от цяла Европа от 2006 г. За повече информация относно тази инициатива и други проекти за надзор на пазара, координирани от PROSAFE, посетете www.eepliant.eu и www.prosafe.org и ни следвайте на X: [@EEPLIANT](#), and [@PROSAFE_ORG](#).

DISCLAIMER

This newsletter is part of the EEPLIANT3 Concerted Action that has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 832558. The content of this deliverable represents the views of author, and it is his sole responsibility; it can in no way be taken to reflect the views of the European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA), the European Commission or any other body of the European Union, who are not responsible for any use that may be made of the information it contains.